

Türkiye ile Çekoslovakya arasında imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile eklerinin onanması hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 10 . I . 1950 - Sayı : 7402)

No.
5505

Kabul tarihi
4 . I . 1950

BİRİNCİ MADDE — Türkiye ile Çekoslovakya arasında 9 Temmuz 1949 tarihinde Prag'da imzalanan Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları ile ekleri kabul edilmiş ve onanmıştır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

6 Ocak 1950

TÜRKİYE CUMHURİYETİYLE ÇEKOSLOVAKYA CUMHURİYETİ ARASINDA TİCARET ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çekoslovakya Cumhuriyeti Hükümeti, iki memleket arasında ticari mübadeleleri geliştirmek ve ödemeleri kolaylaştırmak isteği ile, 30 Nisan 1934 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti ile Çekoslovakya Cumhuriyeti arasında imzalanmış olup 22 Haziran 1945 tarihli Ticaret ve Ödeme Anlaşmasıyla tekrar tatbik mevkiine konulan Modüs - Vivendi esaslarına dayanarak aşağıda yazılı hükümleri kabul etmek hususunda uyuşmuşlardır:

Madde — 1.

Türkiye Cumhuriyeti ile Çekoslovakya Cumhuriyeti arasındaki Ticari mübadeleler, iki memlekette yürürlükte bulunan ithalât ve ihracat genel rejimlerine uygun olarak yapılacaktır.

Madde — 2.

İşbu Anlaşmanın yürürlük süresi içinde iki memleketin yetkili makamları tarafından onanmış olan işlemlere ait ödemeler, bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşması hükümleri gereğince düzenlenecektir.

Madde — 3.

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından sonra her iki taraftan sevkedilen mallara, ihraç eden tarafın yetkili makamlarınca verilmiş ve ilişik örneğe uygun bir menşe şahadetnamesi katılacaktır.

Bedeli (100) Türk lirasını, yahut mukabili Çek Kronu veya başka bir para ile bu meblâğın eşitini aşmayan göndermeler için menşe şahadetnamesi aranılmaz.

Madde — 4.

7 Haziran 1946 tarihinde imzalanan uzlaşma ve buna ilişik Çekoslovak ağır sanayii mamulleri

teslimatına ait mektup hükümleri gereğince iki memleket yetkili makamları tarafından onanmış olan işlemler, iki memleket ithalâtçıları ve ihracatçıları arasında akd olunmuş bulunan sözleşmelere göre tasfiye edilecektir

İşbu Anlaşmanın yürürlüğe konulmasından önce başlamış olan özel takas işlemleri veya serbest dövizli işlemler, bunların iki taraf yetkili makamları tarafından onanması anında her iki memlekette yürürlükte bulunan genel rejim hükümlerine göre tasfiye olunacaklardır.

Madde — 5.

İşbu Anlaşmanın yürürlükte bulunduğu sırada iki memleketin yetkili makamları tarafından onanan ve Anlaşmanın sona erdiği tarihte henüz bitirilmemiş bulunan işlemler, bunların onanması anında her iki memlekette yürürlükte bulunan genel rejim hükümlerine göre tasfiye olunacaklardır.

Madde — 6

İki memleket arasındaki ekonomik münasebetlerin gelişmesini takip etmek ve bunu kolaylaştırmaya yarıyacak her türlü tekliflerde bulunmak amacı ile Türk ve Çekoslovak temsilcilerinden mürekkep bir karma komisyon kurulacaktır.

Karma komisyon iki memlekette birinin yetkili makamlarının isteği üzerine toplanacaktır.

İşbu Anlaşma 1 Temmuz 1949 tarihinde yürürlüğe girecek ve 30 Haziran 1950 tarihine kadar muteber olacaktır.

Süre sonu tarihinden iki ay önce haber verilerek feshedilmediği takdirde 30 Haziran 1951 tarihine kadar kendiliğinden yenilenmiş sayılacaktır.

Prag'da 9 Temmuz 1949 da Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına
R. Ayanlar

Çekoslovakya Cumhuriyeti Hükümeti adına
J. Vejvara

Menşe Şahadetnamesi

Gönderen :	Gönderilen :
İsim	İsim
İkametgâh	İkametgâh
Sokak	Sokak
Malın cinsi	
Ambalâj tarzı	
Koli adedi	
Marka numarası	

Ağırlık gayrisâfi Kilo Kıymet :

Malın gönderileceği yol :

. Ticaret Odası, Türkiye ile Çekoslovakya arasındaki 9 Temmuz 1949 tarihli Ticaret Anlaşması hükümlerine uyarak vasıfları yazılı emtianın Türk - Çekoslovakya menşeli olduğunu tasdik eder.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ÇEKOSLOVAK CUMHURİYETİ ARASINDA ÖDEME ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çekoslovak Cumhuriyeti Hükümeti, Türkiye ve Çekoslovakya arasındaki ödemeleri kolaylaştırmak amacı ile aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır.

Madde — 1.

Bugünkü tarihle imzalanmış olan Ticaret Anlaşması hükümleri gereğince, Çekoslovakya'ya ithal edilmiş veya edilecek Türk malları bedellerinin ödenmesiyle kambiyo kontrolü hakkında yürürlükte bulunan Çekoslovak kanunlarına müsaade edilen, Çekoslovakya'dan Türkiye'ye yapılacak diğer her türlü ödemeler, Çekoslovakya Millî Bankası nezdinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına açılan faizsiz bir Çekoslovak Kronu hesabına para yatırımları suretiyle yapılacaktır.

Madde — 2

Bugünkü tarihle imzalanmış olan Ticaret Anlaşması hükümleri gereğince Türkiye'ye ithal edilmiş veya edilecek olan, Çekoslovak malları bedellerinin ödenmesi ile kambiyo kontrolü hakkında yürürlükte bulunan Türk kanunlarına müsaade edilen Türkiye'den Çekoslovakya'ya yapılacak diğer her türlü ödemeler, birinci maddede sözü geçen hesabın zimmeti ile icra edilecektir.

Madde — 3.

Yukardaki maddeler hükümleri gereğince, hak sahiplerine ödemeler yapılmasını sağlamak için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Çekoslovakya Millî Bankası ödeme emirlerini günü gününe karşılıklı olarak birbirlerine bildireceklerdir.

Madde — 4.

Yukardaki birinci maddede derpiş edilen hesabın alacak bakiyesi Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Çekoslovak Kronunu ihtiyacını karşılamaya yetmedikçe, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının emirleri üzerine, Çekoslovak Millî Bankası anılan hesabın zimmetiyle 150 000 000 Çekoslovak Kronuna kadar olan ödemeleri yapacaktır.

Madde — 5.

4 nci maddede derpiş edilen meblâğ, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ihtiyaçlarına yetmediği takdirde, işbu Banka, altın, dolâr, İsviçre Frangı veya iki banka arasında anlaşılarak Çekoslovakya Millî Bankası tarafından kabul edilecek diğer her türlü parayı, bu paraları çevirme günü Prag'daki resmî ortalama kursu üzerinden Çekoslovakya Millî Bankasına devretmek suretiyle, bu hesabı beslemek hakkına malik olacaktır.

Madde — 6.

1 nci maddede adı geçen hesabın alacak bakiyesi, T. C. Merkez Bankası lehine olarak 150 000 000 Çekoslovak Kronunu geçmediği müddetçe T. C. Merkez Bankası Çekoslovakya Millî Bankası tarafından bildirilen ödeme emirlerini yerine getirecektir.

Madde — 7.

6 nci maddede derpiş edilen meblâğ Çekoslovakya Millî Bankasının ihtiyaçlarına yetmediği takdirde, işbu Banka, 1 nci maddede zikredilen hesabın zimmeti ile, T. C. Merkez Bankasına al-

tın, dolâr, İsviçre Frangı veya iki banka arasında anlaşarak T. C. Merkez Bankası tarafından kabul edilecek diğer her hangi bir parayı, bu paranın çevirme günü Prag'daki ortalama kursu üzerinden T. C. Merkez Bankasına devretmek hakkına malik olacaktır.

Madde — 8.

Eğer Çekoslovakya Kurununun kıymeti altına nispetle, değişecek olursa, Çekoslovakya Millî Bankası, 1 nci maddede derpiş edilen hesabın işbu değişme gününde mevcut olan alacaklı veya borçlu bakiyesini vukubulan bu değişme nispetinde ayarlıyacaktır.

Madde — 9.

Çekoslovak Kurununun, Türk Lirasına ve Türk Lirasının, Çekoslovak Kurununa çevrilmesi Çekoslovakya Millî Bankası tarafından uygulanan Amerika Birleşik Devletleri Dolârı ortalama resmî kursu ile T. C. Merkez Bankası tarafından uygulanan Amerika Birleşik Devletleri dolârı resmî kursu esasî üzerinden yapılacaktır.

Madde — 10.

Bugünkü tarihte imzalanan Ticaret Anlaşması, olduğu gibi veya bâzı değişikliklerle yenilenmediği takdirde, her iki memleketin yetkili makamları tarafından işbu Anlaşmanın yürürlük süresi içinde onanmış olan işlemlere ait ödemeler, aşağıdaki maddeler hükümleri gereğince yapılacaktır.

Madde — 11.

Eğer işbu Anlaşmanın sona erdiği tarihi takibeden altı ayın sonunda, 1 nci maddede derpiş edilen hesap bir alacaklı bakiyesi gösterirse, Çekoslovakya Millî Bankası bu bakiyeyi 75 000 000 Çekoslovak kuronluk bir meblâğa kadar altına, dolâra, İsviçre Frangına veya iki banka arasında anlaşarak T. C. Merkez Bankası tarafından kabul edilecek diğer her hangi bir paraya, bu paraların çevirme günü Prag'daki resmî ortalama kursu üzerinden çevirecek ve bu hesabın bakiyesi Çekoslovak kronu olarak 13 ncü maddede zikredilen tasfiye hesabına naklolunacaktır.

Madde — 12.

Eğer işbu Anlaşmanın sona erdiği tarihi takib eden altı ay sonunda, 1 nci maddede derpiş edilen hesap bir borçlu bakiyesi gösterirse, T. C. Merkez Bankası bu bakiyeyi 75 000 000 Çekoslovak kuronluk bir meblâğa kadar altına, dolâra, İsviçre Frangına veya iki banka arasında anlaşarak Çekoslovakya Millî Bankası tarafından kabul edilecek diğer her hangi bir paraya, işbu paraların çevirme günü Prag'daki resmî ortalama kursu üzerinden çevirecek ve bu hesabın bakiyesi, Çekoslovak kuronu olarak, 13 ncü maddede zikredilen tasfiye hesabına naklolunacaktır.

Madde — 13.

İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihi takibeden altı ayın sonunda, Çekoslovakya Millî Bankası, 11 nci ve 12 nci madde hükümlerini yerine getirmek maksadıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına tasfiye hesabı namı altında faizsiz bir Çekoslovak kuronu hesabı açacaktır.

a) 11 nci ve 12 nci madde hükümleri gereğince kapatılacak olan 1 nci maddede adı geçen hesabın alacaklı veya borçlu bakiyesi işbu tasfiye hesabına devredilecektir.

b) Keza, yukarda anılan altı aylık devreden sonra, işbu Anlaşmanın yürürlüğü sırasında akdetmiş oldukları sözleşmeler gereğince Türk ve Çekoslovak borçlulara terettüp eden ödemeler hak sahiplerine tasfiye hesabından yapılacaktır.

c) Keza, yukarda adı geçen altı aylık süreden sonra yapılacak Türk ve Çekoslovak ihracatının karşılıkları tasfiye hesabı yoluyla ödenecektir.

d) Her senelik devre sonunda tasfiye hesabında kalan bakiye 75 000 000 Çekoslovak kuronuna kadar, çevirme günü Prag'daki ortalama resmî kurs üzerinden hesap edilerek borçlu tarafından altına, dolârla, İsviçre frangı ile veya iki banka arasında vukubulacak Anlaşma gereğince, hâle göre, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya Çekoslovakya Millî Bankası tarafından kabul edilecek diğer her hangi bir para ile ödenecektir.

Bu hesabın bakiyesi, işbu Anlaşmanın yürürlüğü sırasında akdedilmiş sözleşmelerden doğan karşılıklı borçların itfasına kadar bu madde ile kurulmuş bulunan tasfiye usulüne tâbi tutulacaktır.

e) Şurası kararlaştırılmıştır ki, her iki banka, hak sahiplerine ödeme yapılmasını mümkün kılmak için bunlara ait ödeme emirlerini günü gününe birbirlerine tebliğ edeceklerdir.

Madde — 14.

İşbu Anlaşma, bugünkü tarihle imzalanan Ticaret Anlaşmasıyla aynı günde yürürlüğe girecek ve aynı yürürlük süresinde olacaktır.

Prag'da, 9 Temmuz 1949 da Fransızca iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına
R. Ayanlar

Çekoslovakya Hükümeti
adına
J. Vejvara

Prag, 9 Temmuz 1949

Bay Başkan,

Bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşmasının birinci maddesinin tatbiki için, Çekoslovak Kuronunun altına nazaran kıymetinin :

1. 1 Amerika Birleşik Devletleri dolârı karşılığı resmî ortalama kambiyo kursu 50 Çekoslovak Kuronu,

2. Amerikan Hazinesince uygulanan 1 ons altın 35 Amerika Birleşik Devletleri dolârı,

Esası üzerinden hesap edilerek 1 Kg. sâf altın 56 263 77 - Çekoslovak Kuronu olarak tesbit edildiğini tasrihan size bildirmekle şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz Bay Başkan.

Bay Rifat Ayanlar

Türkiye Maslahatgüzarı

Türkiye Heyeti Başkanı

Prag

J. Vejvara

Prag, 9 Temmuz 1949

Bay Başkan

Meali aşağıda naklolunan 9 Temmuz 1949 tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmelikle şeref kazanırım.

«Bugünkü tarihle imzalanan Ödeme Anlaşmasının 8 nci maddesinin tatbiki için, Çekoslovak Kuronunun altına nazaran kıymetinin

1. 1 Amerika Birleşik Devletleri dolârı karşılığı resmî ortalama kambiyo kursu 50 Çekoslovak Kuronu,

2. Amerikan Hazinesince uygulanan 1 ons altın 35 Amerika Birleşik Devletleri dolârı, Esası üzerinden hesap edilerek 1 Kg. sâf altın 56 263 77 - Çekoslovak Kuronu olarak tesbit edildiğini tasrihan size bildirmelikle şeref kazanırım».

Hükümetimin yukardaki hususlar üzerinde nutabakatını size bildirmelikle şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurunuz Bay Başkan.

Bay Josef Vejvara
Çekoslovak Heyeti Başkanı
Prag

R. Ayanlar

Prag, 9 Temmuz 1949

Bay Başkan,

Yaptığımız görüşmelere atfen, 5 Aralık 1946 tarihli Ödeme Anlaşması gereğince Çekoslovakya Millî Bankası nezdinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına açılan hesabın 30 Haziran 1949 da kapatılarak, bakıyenin, bugün imzalanan Ödeme Anlaşması hükümleri gereğince Çekoslovakya Millî Bankası nezdinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına açılacak hesaba devre dileceğini teyit etmekle şeref kazanırım.

5 Aralık 1946 tarihli Ticaret Anlaşmasının yürürlük süresi içinde başlanıp sona erdirilemeyen ticari muamelelerden doğan ödemeler ile, 30 Haziran 1949 tarihine kadar verilip intağ edilemeyen karşılıklı ödeme emirleri, 9 Temmuz 1949 tarihli Ödeme Anlaşmasında açılması derpiş olunan hesaptan ödenecektir.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Başkan.

Bay Rifat Ayanlar
Türkiye Maslahatgüzarı
Türk Heyeti Başkanı
Prag

J. Vejvara

Prag, 9 Temmuz 1949

Bay Başkan,

Mefadı aşağıda yazılı 9 Temmuz 1949 tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref kazanırım:

«Yaptığımız görüşmelere atfen, 5 Aralık 1946 tarihli Ödeme Anlaşması gereğince Çekoslovakya Millî Bankası nezdinde, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına açılan hesabın 30 Haziran 1949 da kapatılarak, bakiyenin, bugün imzalanan Ödeme Anlaşması hükümleri gereğince Çekoslovakya Millî Bankası nezdinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası adına açılacak hesaba devredileceğini teyit etmekle şeref kazanırım.

5 Aralık 1946 tarihli Ticaret Anlaşmasının yürürlük süresi içinde başlanıp sona erdirilemeyen ticari muamelelerden doğan ödemeler ile, 30 Haziran 1949 tarihine kadar verilip intaç edilemeyen karşılıklı ödeme emirleri, 9 Temmuz 1949 tarihli Ödeme Anlaşmasında açılması derpiş olunan hesaptan ödenecektir.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Başkan.»

Yukardaki hususlarda Hükümetimin mutabık olduğunu bildirmekle şeref kazanırım.

Derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim Bay Başkan.

Bay Josef Vejvara

Çekoslovak Heyeti Başkanı

Prag

R. Ayanlar

<i>Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	5 . I . 1950 ve 1/590								
<i>Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	6 . I . 1950 ve 4/22								
<i>Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	<table><tr><td><i>Cilt</i></td><td><i>Sayfa</i></td></tr><tr><td>21</td><td>2</td></tr><tr><td>22</td><td>274,574,641</td></tr><tr><td>23</td><td>12,18,25,26:29</td></tr></table>	<i>Cilt</i>	<i>Sayfa</i>	21	2	22	274,574,641	23	12,18,25,26:29
<i>Cilt</i>	<i>Sayfa</i>									
21	2									
22	274,574,641									
23	12,18,25,26:29									